ENERGY gel All-in-One 650ML

WM 0717402 **Bestelnummer: 0717402**

Versie 4.0 Herzieningsdatum 15.10.2026 Printdatum 15.10.2026

RUBRIEK 1: Identificatie van de stof of het mengsel en van de vennootschap/onderneming

1.1 Productidentificatie

Handelsnaam	:	ENERGY gel All-in-One 650ML
UFI	:	KE6H-70VM-8000-34HC

1.2 Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik

Gebruik van de stof of het mengsel	:	Machineafwasmiddelen Uitsluitend voor gebruik door professionele gebruiker.

1.3 Details betreffende de verstrekker van het veiligheidsinformatieblad

Firma	:	Werner & Mertz Benelux S.A./N.V. AVENUE JEAN MONNET 1 BTE 6 1401 BAULERS
Telefoon	:	+3223520400
Telefax	:	+3223510860
E-mailadres Verantwoordelijke persoon	:	Produktsicherheit@werner-mertz.com
Contactpersoon	:	Productontwikkeling / productveiligheid

1.4 Telefoonnummer voor noodgevallen

Raadpleeg een arts (laat hem indien mogelijk het etiket of het veiligheidsinformatieblad zien). Belgisch Antigifcentrum : Tel : (0032) (0)70-245.245

RUBRIEK 2: Identificatie van de gevaren

2.1 Indeling van de stof of het mengsel

Indeling (VERORDENING (EG) Nr. 1272/2008)

Geen gevaarlijke stof of mengsel.

2.2 Etiketteringselementen

Etikettering (VERORDENING (EG) Nr. 1272/2008)

Geen gevarenpictogram, geen signaalwoord, geen gevarenaanduiding(en) en geen veiligheidsaanbevelingen vereist.

Aanvullende etikettering:

Veiligheidsinformatieblad op verzoek verkrijgbaar.
EUH208 Bevat subtilisine. Kan een allergische reactie veroorzaken.

2.3 Andere gevaren

Deze substantie/dit mengsel bevat geen componenten die men kan beschouwen als persistent, bioaccumulatief en toxisch (PBT) of als zeer persistent en zeer bioaccumulatief (zPzB) op niveaus van 0,1% of hoger.

Ecologische informatie: De substantie/het mengsel bevat geen componenten waarvan wordt aangenomen dat ze hormoonontregelende eigenschappen hebben, volgens REACH artikel 57(f) of de gedelegeerde verordening van de Commissie (EU) 2017/2100 of de verordening van de Commissie (EU) 2018/605 op niveau 0.1% of hoger.

Toxicologische informatie: De substantie/het mengsel bevat geen componenten waarvan wordt aangenomen dat ze hormoonontregelende eigenschappen hebben, volgens REACH artikel 57(f) of de gedelegeerde verordening van de Commissie (EU) 2017/2100 of de verordening van de Commissie (EU) 2018/605 op niveau 0.1% of hoger.

De substantie/het mengsel bevat geen componenten waarvan wordt aangenomen dat ze hormoonontregelende eigenschappen hebben, volgens REACH artikel 57(f) of de gedelegeerde verordening van de Commissie (EU) 2017/2100 of de verordening van de Commissie (EU) 2018/605 op niveau 0.1% of hoger.

RUBRIEK 3: Samenstelling en informatie over de bestanddelen

3.2 Mengsels

Bestanddelen

Chemische naam	CAS-Nr. EG-Nr. Indexnr. Registratienummer	Indeling	Concentratie (% w/w)
Alanine, N,N-bis(carboxymethyl)-, trisodium salt	164462-16-2 423-270-5423-270-5 01-0000016977-53	Met. Corr. 1; H290	>= 1 - < 3
2,3-Oxiranedicarboxylic acid, disodium salt, homopolymer	109578-44-1	Skin Irrit. 2; H315 Eye Irrit. 2; H319 STOT SE 3; H335	>= 1 - < 3
Oxirane, methyl-, polymer with oxirane, mono-C8-10-alkyl ethers, ethers with 1,2-decanediol (1:1)	501019-88-1	Eye Irrit. 2; H319 Aquatic Chronic 3; H412	>= 1 - < 2,5
subtilisine	9014-01-1 232-752-2 647-012-00-8 01-2119480434-38	STOT SE 3; H335 Skin Irrit. 2; H315 Eye Dam. 1; H318 Resp. Sens. 1; H334 Acute Tox. 4; H302 Aquatic Acute 1; H400 Aquatic Chronic 2; H411	>= 0,1 - < 0,25
Substanties met een blootstellingsgrens voor op de werkplek :			
glycerine	56-81-5 200-289-5 01-2119471987-18		>= 3 - < 5
propyleenglycol	57-55-6 200-338-0 01-2119456809-23		>= 1 - < 3

RUBRIEK 4: Eerstehulpmaatregelen

4.1 Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen

Algemeen advies : Geen risico's die speciale eerstehulpmaatregelen vereisen.

Bij inademing : In de frisse lucht brengen na onopzettelijk inademen van stof of rook bij oververhitting of verbranding.
Indien symptomen aanhouden, een arts raadplegen.

Bij aanraking met de huid : Verontreinigde kleding en schoenen onmiddellijk uittrekken.
Afwassen met zeep en veel water.

Bij aanraking met de ogen	:	Onbeschadigd oog beschermen. Voorzover eenvoudig te doen, eventuele contactlenzen uitnemen. Onmiddellijk spoelen met veel water, ook onder de oogleden, gedurende tenminste 15 minuten.
Bij inslikken	:	Mond reinigen met water en daarna veel water drinken. Geen melk of alcoholische dranken geven. Nooit een bewusteloos persoon laten drinken (of eten).

4.2 Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten

Verschijnselen	:	Geen gegevens beschikbaar.
Gevaren	:	Geen gegevens beschikbaar.

4.3 Vermelding van eventueel noodzakelijke onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling

Behandeling	:	Voor specialistisch advies dient de arts contact op te nemen met het gifinformatiecentrum.

RUBRIEK 5: Brandbestrijdingsmaatregelen

5.1 Blusmiddelen

Geschikte blusmiddelen	:	Gebruik blusmiddelen die geschikt zijn voor de plaatselijke omstandigheden en de omgeving.

5.2 Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt

Specifieke gevaren bij brandbestrijding	:	Voorkom wegvloeien van bluswater in riool of waterloop.
Gevaarlijke verbrandingsproducten	:	Gevaarlijke verbrandingsproducten zijn niet bekend

5.3 Advies voor brandweerlieden

Speciale beschermende uitrusting voor brandweerlieden	:	Draag bij brand een autonoom ademhalingsapparaat.
Nadere informatie	:	Verontreinigd bluswater gescheiden opnemen. Het mag niet naar de riolering aflopen. Verbrandingsresten en verontreinigd bluswater moeten verwijderd worden volgens plaatselijke regelgeving.

RUBRIEK 6: Maatregelen bij het accidenteel vrijkomen van de stof of het mengsel

6.1 Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermingsmiddelen en noodprocedures

Persoonlijke voorzorgsmaatregelen	:	Persoonlijke beschermingsmiddelen gebruiken.

6.2 Milieuvoorzorgsmaatregelen

Milieuvoorzorgsmaatregelen	:	Probeer te voorkomen dat het materiaal wegvloeit in riool of waterloop.

6.3 Insluitings- en reinigingsmethoden en -materiaal

Reinigingsmethoden : Bijeenvegen en opscheppen.
Opnemen met absorberend materiaal (bv. doek, vlies).
In geschikte en gesloten containers bewaren voor verwijdering.

6.4 Verwijzing naar andere rubrieken

Voor persoonlijke bescherming zie Rubriek 8., Opgenomen materiaal behandelen zoals beschreven in de paragraaf "Verwijdering"., Zie paragraaf 15 voor specifieke landelijke voorschriften.

RUBRIEK 7: Hantering en opslag

7.1 Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel

Advies voor veilige hantering : Voor persoonlijke bescherming zie Rubriek 8.
Geen speciale gebruiksaanwijzingen vereist.

Advies voor bescherming tegen brand en explosie : Normale maatregelen voor preventieve brandbeveiliging.

Hygiënische maatregelen : Handen wassen voor elke werkonderbreking en aan het einde van de werkdag.

7.2 Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten

Eisen aan opslagruimten en containers : Opslaan op een koele plaats. Opslaan bij kamertemperatuur in de originele container. Om productkwaliteit te behouden niet blootstellen aan hitte of direct zonlicht.

Advies voor gemengde opslag : Geen bijzondere beperkingen voor opslag samen met andere stoffen.

Meer informatie over opslagstabiliteit : Geen ontleding indien bewaard en toegepast zoals aangegeven.
Beschermen tegen vorst, hitte en zonlicht.

7.3 Specifiek eindgebruik

Specifiek gebruik : Machineafwasmiddelen

RUBRIEK 8: Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

8.1 Controleparameters

Grenzen blootstelling in beroep

Bestanddelen	CAS-Nr.	Type van de waarde (Wijze van blootstelling)	Controleparameters	Basis
glycerol, glycerol (Mist)	Niet toegewezen	TGG 8 hr (Nevels)	10 mg/m3	BE OEL
propyleenglycol, propaan-1,2-diol	Niet toegewezen		7 mg/m3	

Afgeleide doses zonder effect (DNEL) overeenkomstig Verordening (EG) Nummer 1907/2006:

Stofnaam	Eindgebruik	Blootstellingsroute	Mogelijke gezondheidsaandoeningen	Waarde
	Werknemers	Inademing	Acute - systemische effecten	55 mg/m3
	Werknemers	Inademing	Acute - plaatselijke effecten	55 mg/m3
	Werknemers	Aanraking met de huid	Lange termijn - systemische effecten	15000 mg/kg
	Werknemers	Inademing	Lange termijn - systemische effecten	7,3 mg/m3
	Consumenten	Aanraking met de huid	Lange termijn - systemische effecten	7500 mg/kg
	Consumenten	Inademing	Lange termijn - systemische effecten	1,8 mg/m3
	Consumenten	Inslikken	Lange termijn - systemische effecten	1,5 mg/kg
glycerol, glycerol (Mist)	Werknemers	Inademing	Lange termijn-plaatselijke effecten	56 mg/m3
	Consumenten	Inademing	Lange termijn-plaatselijke effecten	33 mg/m3
	Consumenten	Oraal	Lange termijn - systemische effecten	229 mg/kg
Alanine, N,N-bis(carboxymethyl)-, trisodium salt	Werknemers	Inademing	Acute - systemische effecten	40 mg/m3
	Werknemers	Inademing	Acute - plaatselijke effecten	40 mg/m3
	Werknemers	Inademing	Lange termijn - systemische effecten	40 mg/m3
	Werknemers	Inademing	Lange termijn-plaatselijke effecten	4 mg/m3
	Consumenten	Inademing	Acute - plaatselijke effecten	20 mg/m3
	Consumenten	Inademing	Acute - systemische effecten	20 mg/m3
	Consumenten	Inademing	Lange termijn -	20 mg/m3

			systemische effecten	
	Consumenten	Inademing	Lange termijn-plaatselijke effecten	2 mg/m3
	Consumenten	Inslikken	Acute - systemische effecten	85 mg/kg
	Consumenten	Inslikken	Lange termijn - systemische effecten	17 mg/kg
propyleenglycol, propaan-1,2-diol	Werknemers	Inademing	Lange termijn - systemische effecten	168 mg/m3
	Werknemers	Inademing	Lange termijn-plaatselijke effecten	10 mg/m3
	Consumenten	Inademing	Lange termijn - systemische effecten	50 mg/m3
	Consumenten	Inademing	Lange termijn-plaatselijke effecten	10 mg/m3
	Consumenten	Aanraking met de huid	Lange termijn - systemische effecten	213 mg/m3
	Consumenten	Inslikken	Lange termijn - systemische effecten	85 mg/m3
Subtilisin	Werknemers	Inademing	Lange termijn-plaatselijke effecten	0,06 µg/m3
	Werknemers	Inademing	Lange termijn - systemische effecten	0,06 µg/m3
	Consumenten	Inademing	Lange termijn-plaatselijke effecten	0,015 µg/m3
	Consumenten	Inademing	Lange termijn - systemische effecten	0,015 µg/m3
	Consumenten	Inslikken	Lange termijn - systemische effecten	1,8 mg/kg
	Consumenten	Inslikken	Acute - systemische effecten	3,6 mg/kg

Voorspelde concentratie zonder effect (PNEC) overeenkomstig Verordening (EG) Nummer 1907/2006:

Stofnaam	Milieucompartiment	Waarde
	Zoetwater	> 2 mg/l
	Zeewater	> 0,2 mg/l

	intermittent release	> 1 mg/l
	STP	> 41,2 mg/l
	Oraal	67 mg/kg
1,2,3-Propanetricarboxylic acid, 2-hydroxy-, trisodium salt, dihydrate, Sodium citrate, Trinatriumcitratdihydrat	Zoetwater	0,44 mg/l
	Zeewater	0,044 mg/l
	STP	1000 mg/l
	Zoetwater afzetting	34,6 mg/kg
	Zeeafzetting	3,46 mg/kg
	Bodem	33,1 mg/kg
glycerol, glycerol (Mist)	Zoetwater	0,885 mg/l
	Zeewater	0,088 mg/l
	Rioolwaterbehandelingsinstallatie	1000 mg/l
	Zoetwater afzetting	3,3 mg/kg
	Zeeafzetting	0,33 mg/kg
	Bodem	0,141 mg/kg
Alanine, N,N-bis(carboxymethyl)-, trisodium salt	Zoetwater	2 mg/l
	Zeewater	0,2 mg/l
	Zoetwater afzetting	24 mg/kg
	Bodem	2,5 mg/kg
	STP	100 mg/l
	intermittent release	1 mg/l
propyleenglycol, propaan-1,2-diol	Zoetwater	260 mg/l
	Zeewater	26 mg/l
	Zoetwater afzetting	572 mg/kg droog gewicht (d.g.)
	Zeeafzetting	57,2 mg/kg droog gewicht (d.g.)

	Bodem	50 mg/kg
	intermittent release	183 mg/l
	STP	20000 mg/l
Subtilisin	intermittent release	0,0009 mg/l
	STP	65 mg/l
	Bodem	0,568 mg/kg
	Zoetwater	1,7 µg/l
	Zeewater	0,170 µg/l

8.2 Maatregelen ter beheersing van blootstelling

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Bescherming van de ogen / het gezicht : niet nodig bij normaal gebruik

Bescherming van de handen

Materiaal : niet nodig bij normaal gebruik

Materiaal : Bij aanhoudende of herhaaldelijke aanraking handschoenen dragen.

Chemicaliënbestendige handschoenen van butylrubber of nitrilrubber, categorie III volgens EN 374.

Opmerkingen : Neem nota van de informatie geleverd door de fabrikant over doorlaatbaarheid en doordrenkingstijd, en speciale werkplekomstandigheden (mechanische belasting, aanrakingstijd).

Huid- en lichaams-bescherming : niet nodig bij normaal gebruik

Bescherming van de ademhalingswegen : niet nodig bij normaal gebruik

RUBRIEK 9: Fysische en chemische eigenschappen

9.1 Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen

Fysische toestand	:	gel
Kleur	:	groen
Geur	:	fruitig
Smelt-/vriespunt	:	Geen gegevens beschikbaar
Kookpunt/kooktraject	:	Geen gegevens beschikbaar
Ontvlambaarheid (vast, gas)	:	Geen gegevens beschikbaar
Ontvlambaarheid (vloeistoffen)	:	Geen gegevens beschikbaar
Onderste explosiegrens	:	Geen gegevens beschikbaar
Bovenste explosiegrens	:	Geen gegevens beschikbaar
Vlampunt	:	niet ontvlambaar
Ontstekingstemperatuur	:	Geen gegevens beschikbaar
Ontledingstemperatuur	:	Geen gegevens beschikbaar
pH	:	circa 9,8, 100 % bij 25 °C
Viscositeit, dynamisch	:	circa 1.024 mPa.s bij 20 °C
Viscositeit, kinematisch	:	Geen gegevens beschikbaar
Oplosbaarheid in water	:	oplosbaar
Oplosbaarheid in andere oplosmiddelen	:	Geen gegevens beschikbaar
Verdelingscoëfficiënt: n-octanol/water	:	Geen gegevens beschikbaar
Dampspanning	:	Geen gegevens beschikbaar
Dichtheid	:	circa 1,159 g/cm3 bij 20 °C
Relatieve dichtheid	:	Geen gegevens beschikbaar
Relatieve dampdichtheid	:	Geen gegevens beschikbaar
Deeltjeskenmerken	:	Geen gegevens beschikbaar

9.2 Overige informatie

geen

RUBRIEK 10: Stabiliteit en reactiviteit

10.1 Reactiviteit

Stabiel onder de aanbevolen opslagomstandigheden.
Onder normale gebruiksomstandigheden zijn geen gevaarlijke reacties waargenomen.

10.2 Chemische stabiliteit

Geen ontleding indien bewaard en toegepast zoals aangegeven.

10.3 Mogelijke gevaarlijke reacties

Gevaarlijke reacties : Geen specifieke gevaren te noemen.

10.4 Te vermijden omstandigheden

Te vermijden omstandigheden : Beschermen tegen vorst, hitte en zonlicht.

10.5 Chemisch op elkaar inwerkende materialen

Te vermijden materialen : Geen gegevens beschikbaar

10.6 Gevaarlijke ontledingsproducten

Gevaarlijke ontledingsproducten zijn niet bekend.
Gevaarlijke ontledingsproducten zijn niet bekend.

RUBRIEK 11: Toxicologische informatie

11.1 Informatie over gevarenklassen als omschreven in Verordening (EG) nr. 1272/2008

Ons bedrijf wijst dierproeven resoluut af.
Ons bedrijf laat geen dierproeven uitvoeren op het eindproduct of de bestanddelen.
De EU-wetgeving (REACH-verordening) verplicht fabrikanten of EU-importeurs echter om stoffen te testen op hun effecten op de gezondheid van de mens en het milieu alvorens ze op de markt te brengen. Deze verplichte tests werden voor een deel al decennia geleden uitgevoerd.

Acute toxiciteit

Niet geclassificeerd vanwege gebrek aan gegevens.
Acute toxiciteit : Niet geclassificeerd

Bestanddelen:

Alanine, N,N-bis(carboxymethyl)-, trisodium salt

164462-16-2:

Acute orale toxiciteit	:	LD50 oraal (Rat): > 2.000 mg/kg Methode: Getest volgens Richtlijn 92/69/EEG.
Acute toxiciteit bij inademing	:	LC50 (Rat): > 5 mg/l Blootstellingstijd: 4 h
Acute dermale toxiciteit	:	LD50 (Rat): > 2.000 mg/kg Methode: Richtlijn test OECD 402

2,3-Oxiranedicarboxylic acid, disodium salt, homopolymer

109578-44-1:

Acute orale toxiciteit	:	LD50 oraal (Rat): > 5.000 mg/kg
Acute dermale toxiciteit	:	LD50 huid (Konijn): > 5.000 mg/kg

Oxirane, methyl-, polymer with oxirane, mono-C8-10-alkyl ethers, ethers with 1,2-decanediol (1:1)

501019-88-1:

Acute orale toxiciteit	:	LD50 oraal: > 2.000 mg/kg

subtilisine

9014-01-1:

Acute orale toxiciteit	:	LD50 (Rat): 1.800 mg/kg Methode: Richtlijn test OECD 401 LD50 (Rat): 1.800 g/kg LD50 (Rat): 3.700 mg/kg LD50: 504 mg/kg Methode: Richtlijn test OECD 423
Acute toxiciteit bij inademing	:	LC50 (Rat): 0,8 mg/l Blootstellingstijd: 4 h
Acute dermale toxiciteit	:	LD50 huid (Konijn): > 2 mg/kg LD50 huid (Konijn): > 2 mg/kg

glycerine

56-81-5:

Acute orale toxiciteit	:	LD50 (Rat): 11.500 mg/kg
Acute dermale toxiciteit	:	LD50 huid (Konijn): > 18.700 mg/kg

propyleenglycol

57-55-6:

Acute orale toxiciteit	:	LD50 (Rat, mannelijk en vrouwelijk): 22.000 mg/kg LD50 oraal (Rat): 20.000 mg/kg
Acute toxiciteit bij inademing	:	LC50 (Konijn): 20 mg/l Blootstellingstijd: 4 h LC50 (Konijn): 317.042 mg/l Blootstellingstijd: 2 h Testatmosfeer: stof/nevel
Acute dermale toxiciteit	:	LD50 huid (Konijn): 20.800 mg/kg

Huidcorrosie/-irritatie

Niet geclassificeerd vanwege gebrek aan gegevens.

Product:

Opmerkingen	:	Volgens de classificatiecriteria van de Europese Unie wordt het product niet beschouwd als huidirriterende stof.

Bestanddelen:

Alanine, N,N-bis(carboxymethyl)-, trisodium salt

164462-16-2:

Soort	:	Konijn
Methode	:	Richtlijn test OECD 404

Resultaat	:	Geen huidirritatie

2,3-Oxiranedicarboxylic acid, disodium salt, homopolymer

109578-44-1:

Resultaat	:	Huidirritatie

subtilisine

9014-01-1:

Methode	:	Richtlijn test OECD 404
Resultaat	:	Lichte huidirritatie

glycerine

56-81-5:

Resultaat	:	Geen oogirritatie

propyleenglycol

57-55-6:

Methode	:	Richtlijn test OECD 404
Resultaat	:	Geen huidirritatie

Ernstig oogletsel/oogirritatie

Niet geclassificeerd vanwege gebrek aan gegevens.

Product:

Opmerkingen	:	Volgens de classificatiecriteria van de Europese Unie wordt het product niet beschouwd als oogirriterende stof.

Bestanddelen:

Alanine, N,N-bis(carboxymethyl)-, trisodium salt

164462-16-2:

Soort	:	Konijn
Methode	:	Richtlijn test OECD 405
Resultaat	:	Geen oogirritatie

2,3-Oxiranedicarboxylic acid, disodium salt, homopolymer

109578-44-1:

Resultaat	:	Oogirritatie

subtilisine

9014-01-1:

Methode	:	Richtlijn test OECD 405
Resultaat	:	Lichte oogirritatie

glycerine

56-81-5:

Resultaat	:	Geen oogirritatie

propyleenglycol

57-55-6:

Methode	:	Richtlijn test OECD 405
Resultaat	:	Lichte oogirritatie

Sensibilisatie van de luchtwegen/de huid

Huidsensibilisering

Niet geclassificeerd vanwege gebrek aan gegevens.

Ademhalingssensibilisatie

Niet geclassificeerd vanwege gebrek aan gegevens.

Product:

Opmerkingen	:	Geen gegevens beschikbaar

Bestanddelen:

Alanine, N,N-bis(carboxymethyl)-, trisodium salt

164462-16-2:

Testtype	:	Maximalisatietest
Soort	:	Cavia
Methode	:	Richtlijn test OECD 406
Resultaat	:	Veroorzaakte geen sensibilisering bij laboratoriumdieren.

subtilisine

9014-01-1:

Blootstellingsroute	:	Huid
Resultaat	:	Veroorzaakt geen overgevoeligheid van de huid.

Blootstellingsroute	:	Inademing
Resultaat	:	Kan overgevoeligheid veroorzaken bij inademing.

glycerine

56-81-5:

Resultaat	:	Geen huidsensibilisator.

propyleenglycol

57-55-6:

Soort	:	Cavia
Methode	:	Richtlijn test OECD 406
Resultaat	:	Veroorzaakt geen overgevoeligheid van de huid.

Mutageniteit in geslachtscellen

Niet geclassificeerd vanwege gebrek aan gegevens.

Mutageniteit in geslachtscellen	:	Niet geclassificeerd

Bestanddelen:

Alanine, N,N-bis(carboxymethyl)-, trisodium salt

164462-16-2:

Genotoxiciteit in vitro	:	Testtype: Ames-test

		Methode: Richtlijn test OECD 471 Resultaat: negatief Testtype: Test microkern Methode: Mutageniteit (micronucleustest) Resultaat: negatief Methode: Richtlijn test OECD 476 Resultaat: negatief
Genotoxiciteit in vivo	:	Methode: Richtlijn test OECD 474

subtilisine

9014-01-1:

Genotoxiciteit in vitro	:	Testtype: Ames-test Testsysteem: Salmonella typhimurium metabolische activering: met en zonder stofwisselingsactivatie Resultaat: negatief Testtype: In-vitrotest op chromosoomafwijkingen Resultaat: negatief Methode: Richtlijn test OECD 471 Resultaat: negatief Methode: Richtlijn test OECD 473 Resultaat: negatief Methode: Richtlijn test OECD 476 Resultaat: negatief

propyleenglycol

57-55-6:

Genotoxiciteit in vitro	:	Testtype: Ames-test Resultaat: negatief

Kankerverwekkendheid

Niet geclassificeerd vanwege gebrek aan gegevens.

Kankerverwekkendheid	:	Niet geclassificeerd

Giftigheid voor de voortplanting

Niet geclassificeerd vanwege gebrek aan gegevens.

Giftigheid voor de voortplanting	:	Niet geclassificeerd

STOT bij eenmalige blootstelling

Niet geclassificeerd vanwege gebrek aan gegevens.

STOT bij eenmalige blootstelling	:	De stof of het mengsel is niet geclassificeerd als specifiek doelorgaangiftig, enkelvoudige blootstelling.

Bestanddelen:

2,3-Oxiranedicarboxylic acid, disodium salt, homopolymer

109578-44-1:

Beoordeling	:	Kan irritatie van de luchtwegen veroorzaken.

subtilisine

9014-01-1:

Blootstellingsroute	:	Inademing
Doelorganen	:	Ademhalingswegen
Beoordeling	:	Kan irritatie van de luchtwegen veroorzaken.

STOT bij herhaalde blootstelling

Niet geclassificeerd vanwege gebrek aan gegevens.

STOT bij herhaalde blootstelling	:	De stof of het mengsel is niet geclassificeerd als specifiek doelorgaangiftig, herhaalde blootstelling.

Toxiciteit bij herhaalde toediening

Bestanddelen:

Alanine, N,N-bis(carboxymethyl)-, trisodium salt

164462-16-2:

Soort	:	Rat
NOAEL	:	262 mg/kg
Methode van applicatie	:	Oraal
Verschijnselen	:	Nierafwijkingen

Aspiratiesgiftigheid

Niet geclassificeerd vanwege gebrek aan gegevens.

Aspiratiesgiftigheid	:	Niet geclassificeerd

11.2 Informatie over andere gevaren

Hormoonontregelende eigenschappen

Product:

Beoordeling	:	De substantie/het mengsel bevat geen componenten waarvan wordt aangenomen dat ze hormoonontregelende eigenschappen hebben, volgens REACH artikel 57(f) of de gedelegeerde verordening van de Commissie (EU) 2017/2100 of de verordening van de Commissie (EU) 2018/605 op niveau 0.1% of hoger.

Nadere informatie

Product:

Opmerkingen	:	Geen gegevens beschikbaar

RUBRIEK 12: Ecologische informatie

12.1 Toxiciteit

Bestanddelen:

Alanine, N,N-bis(carboxymethyl)-, trisodium salt

164462-16-2:

Toxiciteit voor vissen	:	LC50 (Brachydanio rerio): > 100 mg/l Blootstellingstijd: 96 h Methode: Richtlijn test OECD 203
Toxiciteit voor dafnia's en andere ongewervelde waterdieren	:	EC50 (Daphnia magna (grote watervlo)): > 100 mg/l Blootstellingstijd: 48 h Methode: OECD testrichtlijn 202
Toxiciteit voor algen/waterplanten	:	EC50 (Pseudokirchneriella subcapitata): > 100 mg/l Blootstellingstijd: 72 h Testtype: statische test
Toxiciteit voor micro-organismen	:	EC20 (actief slib): > 1.000 mg/l Blootstellingstijd: 0,5 h Methode: OECD testrichtlijn 209
Toxiciteit voor vissen (Chronische toxiciteit)	:	NOEC: > 100 mg/l Blootstellingstijd: 28 d Soort: Oncorhynchus mykiss (regenboogforel) Methode: OECD testrichtlijn 204
Toxiciteit voor dafnia's en andere ongewervelde waterdieren (Chronische toxiciteit)	:	NOEC: > 100 mg/l Soort: Daphnia magna (grote watervlo) Methode: OECD testrichtlijn 202
Toxiciteit voor in de bodem levende organismen	:	LC50: 142 mg/kg Blootstellingstijd: 14 d Soort: Eisenia fetida (regenwormen)
Toxiciteit voor planten	:	EC50: 794 mg/kg Testduur: 19 d Soort: Avena sativa (haver) Methode: OECD 208

2,3-Oxiranedicarboxylic acid, disodium salt, homopolymer

109578-44-1:

Toxiciteit voor vissen	:	LC50 (Oncorhynchus mykiss (regenboogforel)): > 1.000 mg/l Methode: Richtlijn test OECD 203
Toxiciteit voor dafnia's en andere ongewervelde waterdieren	:	EC50 (Daphnia magna (grote watervlo)): > 1.000 mg/l

Oxirane, methyl-, polymer with oxirane, mono-C8-10-alkyl ethers, ethers with 1,2-decanediol (1:1)

501019-88-1:

Toxiciteit voor vissen	:	LC50 : < 10 mg/l Methode: Richtlijn test OECD 203 LC50 (Pimephales promelas (Amerikaanse dikkopling)): 1 - 10 mg/l Blootstellingstijd: 96 h

		Methode: Richtlijn test OECD 203
Toxiciteit voor dafnia's en andere ongewervelde waterdieren	:	(Daphnia magna (grote watervlo)): > 1 - < 10 mg/l Blootstellingstijd: 48 h Methode: OECD testrichtlijn 202 Opmerkingen: Gebaseerd op gegevens van soortgelijke materialen
Toxiciteit voor algen/waterplanten	:	EC50 (Desmodesmus subspicatus (groene algen)): 10 - 100 mg/l Blootstellingstijd: 72 h
Toxiciteit voor micro-organismen	:	EC0 (actief slib): 3 mg/l Blootstellingstijd: 48 h

Subtilisin

9014-01-1:

Toxiciteit voor vissen	:	LC50 (Oncorhynchus mykiss (regenboogforel)): 8,2 mg/l Blootstellingstijd: 96 h Methode: Richtlijn test OECD 203
Toxiciteit voor dafnia's en andere ongewervelde waterdieren	:	EC50 (Daphnia (Watervlieg)): 0,586 mg/l Blootstellingstijd: 48 h Methode: OECD testrichtlijn 202 EC0 (Daphnia (Watervlieg)): 0,17 mg/l Blootstellingstijd: 48 h
Toxiciteit voor algen/waterplanten	:	NOEC (Selenastrum capricornutum): 0,63 mg/l Blootstellingstijd: 48 h ErC50 (Selenastrum capricornutum (groene alg)): 0,83 mg/l Blootstellingstijd: 72 h Methode: OECD testrichtlijn 201 NOEC (Pseudokirchneriella subcapitata): 0,041 mg/l Blootstellingstijd: 72 h
Toxiciteit voor vissen (Chronische toxiciteit)	:	EC10: 0,017 mg/l Blootstellingstijd: 32 d Soort: Pimephales promelas (Amerikaanse dikkopling)

glycerol, glycerol (Mist)

56-81-5:

Toxiciteit voor vissen	:	LC50 (Leuciscus idus (Goudwinde)): > 10.000 mg/l Blootstellingstijd: 48 h Testtype: statische test LC50 (Carassius auratus (goudvis)): > 5.000 mg/l Blootstellingstijd: 24 h Testtype: statische test LC50 (Leuciscus idus (Goudwinde)): 10.000 mg/l Blootstellingstijd: 96 h LC50 (Vis): > 885 mg/l Blootstellingstijd: 96 h
Toxiciteit voor dafnia's en andere ongewervelde waterdieren	:	EC50 (Daphnia magna (grote watervlo)): > 10.000 mg/l Blootstellingstijd: 24 h

		EC50 (Daphnia magna (grote watervlo)): > 10.000 mg/l Blootstellingstijd: 48 h EC50 (Daphnia magna (grote watervlo)): 1.955 mg/l Blootstellingstijd: 48 h
Toxiciteit voor algen/waterplanten	:	EC0 (Scenedesmus quadricauda (groene algen)): > 10.000 mg/l Blootstellingstijd: 7 d Testtype: Test op remming van de celdeling EC50 (Scenedesmus quadricauda (groene algen)): 2.900 mg/l Blootstellingstijd: 48 h
Toxiciteit voor micro-organismen	:	EC0 (Pseudomonas putida): > 10.000 mg/l Blootstellingstijd: 16 h Testtype: Test op remming van de celdeling

propyleenglycol, propaan-1,2-diol
57-55-6:

Toxiciteit voor vissen	:	LC50 (Oncorhynchus mykiss (regenboogforel)): 40.613 mg/l Blootstellingstijd: 96 h Testtype: statische test Methode: Richtlijn test OECD 203 LC50 (Pimephales promelas (Amerikaanse dikkopling)): 54,9 g/l Blootstellingstijd: 96 h LC50 (Oncorhynchus mykiss (regenboogforel)): 51.600 mg/l Blootstellingstijd: 96 h Methode: Richtlijn test OECD 203
Toxiciteit voor dafnia's en andere ongewervelde waterdieren	:	EC50 (Daphnia magna (grote watervlo)): 43.500 mg/l Blootstellingstijd: 48 h EC50 (Mysidopsis bahia): 18.800 mg/l Blootstellingstijd: 48 h EC50 (Ceriodaphnia dubia (watervlo)): 18.340 mg/l Blootstellingstijd: 48 h Testtype: statische test Methode: OECD testrichtlijn 202
Toxiciteit voor algen/waterplanten	:	EC50 (Selenastrum capricornutum (groene alg)): 19.000 mg/l Blootstellingstijd: 96 h Methode: OECD testrichtlijn 201 EC50 (Skeletonema costatum (zeekiezelwier)): 19.100 mg/l Blootstellingstijd: 96 h ErC50 (Pseudokirchneriella subcapitata (groene algen)): 19.000 mg/l Blootstellingstijd: 96 h Testtype: statische test Methode: OECD testrichtlijn 201
Toxiciteit voor micro-organismen	:	EC50 (Photobacterium phosphoreum): 26,8 g/l Blootstellingstijd: 30 min NOEC (Pseudomonas putida): > 20.000 mg/l

		Blootstellingstijd: 18 h
Toxiciteit voor dafnia's en andere ongewervelde waterdieren (Chronische toxiciteit)	:	NOEC: 13.020 mg/l Blootstellingstijd: 7 d Soort: Ceriodaphnia dubia (watervlo)

12.2 Persistentie en afbreekbaarheid

Bestanddelen:

Alanine, N,N-bis(carboxymethyl)-, trisodium salt

164462-16-2:

Biologische afbreekbaarheid	:	Resultaat: Gemakkelijk biologisch afbreekbaar. Biodegradatie: > 80 % Verwant met: Zie de vrije tekst van de gebruiker Blootstellingstijd: 28 d Methode: OECD 301 F Opmerkingen: Op grond van de onderzoeksresultaten over biologische afbreekbaarheid, wordt deze stof als gemakkelijk biologisch afbreekbaar beschouwd.

2,3-Oxiranedicarboxylic acid, disodium salt, homopolymer

109578-44-1:

Biologische afbreekbaarheid	:	Resultaat: Biologisch afbreekbaar Biodegradatie: > 60 % Blootstellingstijd: 28 d Methode: OECD 301 B

Oxirane, methyl-, polymer with oxirane, mono-C8-10-alkyl ethers, ethers with 1,2-decanediol (1:1)

501019-88-1:

Biologische afbreekbaarheid	:	Testtype: aëroob Resultaat: Gemakkelijk biologisch afbreekbaar. Biodegradatie: > 70 % Blootstellingstijd: 28 d Methode: OECD 301 B

Subtilisin

9014-01-1:

Biologische afbreekbaarheid	:	Resultaat: Gemakkelijk biologisch afbreekbaar. Biodegradatie: 100 % Blootstellingstijd: 29 d Methode: OECD 301 B

glycerol, glycerol (Mist)

56-81-5:

Biologische afbreekbaarheid	:	Resultaat: Gemakkelijk biologisch afbreekbaar. Biodegradatie: 63 % Blootstellingstijd: 14 d Methode: OECD-testrichtlijn 301
ThOD	:	1.217 mg/g

propyleenglycol, propaan-1,2-diol

57-55-6:

Biologische afbreekbaarheid	:	Testtype: aëroob

		Resultaat: Gemakkelijk biologisch afbreekbaar. Blootstellingstijd: 28 d Methode: OECD 301 F GLP: ja Resultaat: snel biologisch afbreekbaar Biodegradatie: > 70 % Blootstellingstijd: 28 d Methode: OECD 301 A Testtype: anaëroob Resultaat: snel biologisch afbreekbaar Biodegradatie: 81 % Blootstellingstijd: 28 d Methode: OECD 301 F
Biochemisch zuurstofverbruik (BZV)	:	960 - 1.080 mg/g
Chemisch zuurstofverbruik (CZV)	:	1.630 mg/g

12.3 Bioaccumulatie

Bestanddelen:

Alanine, N,N-bis(carboxymethyl)-, trisodium salt

164462-16-2:

Verdelingscoëfficiënt: n-octanol/water	:	log Pow: < -4 (25 °C) pH: 11,4 Methode: Getest volgens Richtlijn 92/69/EEG.

2,3-Oxiranedicarboxylic acid, disodium salt, homopolymer

109578-44-1:

Bioaccumulatie	:	Soort: Vis Bioconcentratiefactor (BCF): < 100

Subtilisin

9014-01-1:

Bioaccumulatie	:	Opmerkingen: Bioaccumuleert niet.
Verdelingscoëfficiënt: n-octanol/water	:	log Pow: < 0

glycerol, glycerol (Mist)

56-81-5:

Bioaccumulatie	:	Bioconcentratiefactor (BCF): 0,02
Verdelingscoëfficiënt: n-octanol/water	:	log Pow: -1,76

propyleenglycol, propaan-1,2-diol

57-55-6:

Bioaccumulatie	:	Bioconcentratiefactor (BCF): 0,09 Opmerkingen: Bioaccumulatie is onwaarschijnlijk.
Verdelingscoëfficiënt: n-	:	Pow: 0,0851 (20,5 °C)

octanol/water	log Pow: -1,07 (20,5 °C) pH: 6,2 - 6,4 Methode: Richtlijn test OECD 107 GLP: ja

12.4 Mobiliteit in de bodem

Bestanddelen:

Alanine, N,N-bis(carboxymethyl)-, trisodium salt

164462-16-2:

Stabiliteit in de bodem	:	Opmerkingen: Adsorbeert niet aan grond.

12.5 Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling

Product:

Beoordeling	:	Deze substantie/dit mengsel bevat geen componenten die men kan beschouwen als persistent, bioaccumulatief en toxisch (PBT) of als zeer persistent en zeer bioaccumulatief (zPzB) op niveaus van 0,1% of hoger.

12.6 Hormoonontregelende eigenschappen

Product:

Beoordeling	:	De substantie/het mengsel bevat geen componenten waarvan wordt aangenomen dat ze hormoonontregelende eigenschappen hebben, volgens REACH artikel 57(f) of de gedelegeerde verordening van de Commissie (EU) 2017/2100 of de verordening van de Commissie (EU) 2018/605 op niveau 0.1% of hoger.

12.7 Andere schadelijke effecten

Product:

Aanvullende ecologische informatie	:	Over dit product zijn geen gegevens beschikbaar.

RUBRIEK 13: Instructies voor verwijdering

13.1 Afvalverwerkingsmethoden

Product	:	Volgens plaatselijke en landelijke voorschriften.
Verontreinigde verpakking	:	Achtergebleven restant verwijderen. Lege containers moeten worden afgevoerd naar een erkende afvalverwerkingscentrale voor hergebruik of verwijdering.
Afvalnummer:		Europese afvalstoffenlijst 20 01 29* Volgens de Europese afvalstoffenlijst zijn afvalcodes niet productspecifiek, maar toepassingsspecifiek. Afvalcodes moeten worden toegekend door de gebruiker, bij voorkeur in overleg met de afvalverwerkende autoriteiten.

RUBRIEK 14: Informatie met betrekking tot het vervoer

14.1 VN-nummer of ID-nummer

ADR
Niet-gevaarlijke goederen
IMDG
Niet-gevaarlijke goederen
IATA
Niet-gevaarlijke goederen

14.2 Juiste ladingnaam overeenkomstig de modelreglementen van de VN
Niet gereguleerd als gevaarlijke stof

14.3 Transportgevarenklasse(n)
ADR
Niet-gevaarlijke goederen
IMDG
Niet-gevaarlijke goederen
IATA
Niet-gevaarlijke goederen

14.4 Verpakkingsgroep
ADR
Niet-gevaarlijke goederen
IMDG
Niet-gevaarlijke goederen
IATA
Niet-gevaarlijke goederen

14.5 Milieugevaren
ADR
Niet-gevaarlijke goederen
IMDG
Niet gereguleerd als gevaarlijke stof
IATA
Niet-gevaarlijke goederen

14.6 Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker
Opmerkingen : Niet geclassificeerd als gevaarlijk in de zin van transportvoorschriften.

Voor persoonlijke bescherming zie Rubriek 8.

14.7 Zeevervoer in bulk overeenkomstig IMO-instrumenten
Niet van toepassing voor product, zoals geleverd.

RUBRIEK 15: Regelgeving

15.1 Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en -wetgeving voor de stof of het mengsel

REACH - Beperkingen op de vervaardiging, het in de handel brengen en het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen, mengsels en voorwerpen (Bijlage XVII)	:	77-92-9 9014-01-1 92761-26-7 1310-73-2 122-99-6 78-70-6 Zie Bijlage XVII bij Verordening (EG) nr. 1907/2006 voor Beperkingsvoorwaarden
Verordening (EG) nr. 649/2012 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de in- en uitvoer van gevaarlijke chemische stoffen	:	Niet van toepassing
Seveso III: Richtlijn 2012/18/EU	:	Niet van toepassing

van het Europees Parlement en de Raad betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken.

Waterverontreinigingsklasse (Duitsland)	:	WGK 1 licht waterbedreigend Classificatie conform AwSV (Verordening voor installaties in de omgang met stoffen die gevaarlijk zijn voor water), annex 1 (5.2)
Vluchtige organische stoffen (VOS)-gehalte	:	Richtlijn 2010/75/EU van 24 november 2010 inzake industriële emissies en emissies uit de veehouderij (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) Herziening: Percentage vluchtige stoffen: 1,29 %
overeenkomstig de detergentiaverordening EC 648/2004	:	<5% niet-ionogene oppervlakteactieve stoffen, enzymen, parfums

15.2 Chemischeveiligheidsbeoordeling

Over dit product zijn geen gegevens beschikbaar.

RUBRIEK 16: Overige informatie

Volledige tekst van de H-verklaringen

H290	:	Kan bijtend zijn voor metalen.
H302	:	Schadelijk bij inslikken.
H315	:	Veroorzaakt huidirritatie.
H318	:	Veroorzaakt ernstig oogletsel.
H319	:	Veroorzaakt ernstige oogirritatie.
H334	:	Kan bij inademing allergie- of astmasymptomen of ademhalingsmoeilijkheden veroorzaken.
H335	:	Kan irritatie van de luchtwegen veroorzaken.
H400	:	Zeer giftig voor in het water levende organismen.
H411	:	Giftig voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen.
H412	:	Schadelijk voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen.

Volledige tekst van andere afkortingen

Acute Tox.	:	Acute toxiciteit
Aquatic Acute	:	(Acuut) Aquatisch gevaar op korte termijn
Aquatic Chronic	:	(Chronisch) Aquatisch gevaar op lange termijn
Eye Dam.	:	Ernstig oogletsel
Eye Irrit.	:	Oogirritatie
Met. Corr.	:	Bijtend voor metalen
Resp. Sens.	:	Ademhalingssensibilisatie
Skin Irrit.	:	Huidcorrosie/-irritatie
STOT SE	:	Specifieke doelorgaantoxiciteit - eenmalige blootstelling
BE OEL	:	Grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling
BE OEL / TGG 8 hr	:	Grenswaarde

ADN - Europese overeenkomst betreffende het internationale vervoer van gevaarlijke goederen over de binnenwateren; ADR - Overeenkomst betreffende het internationale vervoer van gevaarlijke goederen over de weg (ADR-overeenkomst); AIIC - Australische inventarislijst van industriële chemische stoffen; ASTM - Amerikaanse Vereniging voor het testen van materialen; bw - Lichaamsgewicht; CLP - Verordening betreffende de indeling, etikettering en verpakking; Verordening (EG) nr 1272/2008; CMR - Carcinogeen, mutageen of giftig voor de voortplanting; DIN - Standaard of het Duitse instituut voor standaardisatie; DSL - Lijst met binnenshuis gebruikte stoffen (Canada); ECHA - Europees Agentschap voor Chemische Stoffen; EC-Number - EINECS nummer; ECx - Concentratie verbonden met x% respons; ELx - Laadcapaciteit verbonden met x% respons; EmS - Noodschema; ENCS - Bestaande en nieuwe chemische stoffen (Japan); ErCx - Concentratie verbonden met x% groei respons; GHS - Globaal geharmoniseerd systeem; GLP - Goede laboratoriumspraktijk; IARC - Internationaal agentschap voor onderzoek naar kanker; IATA - Vereniging voor internationaal luchtvervoer; IBC - Internationale IMO-code voor de bouw en de uitrusting van schepen die gevaarlijke chemicaliën in bulk vervoeren; IC50 - Halfmaximale remmende concentratie; ICAO - Internationale Burgerluchtvaartorganisatie; IECSC - Inventarislijst van bestaande chemische stoffen in China; IMDG - Internationale maritieme gevaarlijke goederen; IMO - Internationale maritieme organisatie; ISHL - Industriële Veiligheids- en Gezondheitswet (Japan); ISO - Internationale organisatie voor standaardisering; KECI - Koreaanse inventarislijst van bestaande chemicaliën; LC50 - Dodelijke concentratie voor 50% van een testpopulatie; LD50 - Dodelijke dosis voor 50% van een testpopulatie (letale-dosismediaan); MARPOL - Internationale conventie voor de preventie van vervuiling door schepen; n.o.s. - Niet op andere wijze gespecificeerd; NO(A)EC - Geen waarneembaar (negatief) effect op concentratie; NO(A)EL - Geen waarneembaar (negatief) effect op Level; NOELR - Geen waarneembaar effect op laadcapaciteit; NZIoC - Nieuw-Zeelandse inventarislijst van chemicaliën; OECD - Organisatie voor economische samenwerking en ontwikkeling OESO; OPPTS - Bureau voor chemische veiligheid en vervuilingspreventie; PBT - Moeilijk afbreekbare, bioaccumulatieve en toxische stof; PICCS - Philippijnse inventarislijst van chemicaliën en chemische stoffen; (Q)SAR - (Kwantitatieve) structuur-activiteitsrelaties; REACH - Verordening (EG) nr 1907/2006 van het Europese Parlement en de Raad inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH); RID - Reglement betreffende het internationale spoorwegvervoer van gevaarlijke goederen (RID); SADT - Zelfversnellende ontledingstemperatuur; SDS - Veiligheidsinformatieblad; SVHC - zeer zorgwekkende stof; TCSI - Taiwanese inventarislijst van chemische stoffen; TECI - Inventarisatie van in Thailand bestaande chemische stoffen; TRGS - Technisch voorschrift over gevaarlijke stoffen; TSCA - Wet inzake het beheersen van toxische stoffen (VS); UN - Verenigde Naties; vPvB - Zeer moeilijk afbreekbaar en zeer bioaccumulatief

Nadere informatie

Classificatie van het preparaat: **Classificatieprocedure:**

Calculatiemethode

De informatie op dit veiligheidsinformatieblad is zover ons bekend juist op de aangegeven uitgiftedatum. Deze informatie is uitsluitend bedoeld als handleiding voor veilig hanteren, gebruiken, verwerken, opslaan, vervoeren, verwijderen, en vrijkomen, en mag niet beschouwd worden als een garantie of aanduiding van kwaliteit. De informatie heeft alleen betrekking op het hierin vermelde product en is niet zonder meer geldig wanneer het samen met andere producten of in enig ander procédé wordt gebruikt, tenzij dit in de tekst vermeld wordt.

BE / NL